Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ANÀLISI DE FONTS DOCUMENTALS

Coordinació: ALONSO MARTINEZ, NATALIA

Any acadèmic 2016-17

ANÀLISI DE FONTS DOCUMENTALS 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ANÀLISI DE FONTS DOCUMENTALS
Codi	100068
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	Grau/Màster: Grau en Història; Curs: 1; Caràcter: TRONCAL; Modalitat: Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	ALONSO MARTINEZ, NATALIA
Departament/s	HISTORIA
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català / Castellà
Horari de tutoria/lloc	Joan B. López Melción Despatx: 1.31 Tel.: 973702029

ANÀLISI DE FONTS DOCUMENTALS 2016-17

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALONSO MARTINEZ, NATALIA	nalonso@historia.udl.cat	3	
BOLOS MASCLANS, JORDI DE	jbolos@historia.udl.cat	3	

Informació complementària de l'assignatura

L'objectiu bàsic és que l'alumne adquireixi una visió de conjunt sobre les fonts emprades en la reconstrucció de la Història i, alhora, una visió crítica sobre l'ús que la historiografia ha fet d'aquestes fonts. Igualment, es pretén dotar l'alumne d'una formació bàsica en les eines d'accés presencial i "on line" als diferents tipus de fonts (biblioteques, arxius i fons d'arxiu, principals edicions i projectes d'edicions de fonts, projectes de digitalització, catàlegs, inventaris, instruments descriptius, portals, cercadors, webgrafia, cartografia, etc.) i a la seva explotació posterior en camps diversos de la recerca històrica.

Les classes teòriques es compaginaran amb pràctiques a l'aula d'anàlisi de textos i amb visites a diferents arxius, biblioteques i centres de documentació.

Objectius acadèmics de l'assignatura

objectius formatius
O1: Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts escrites
O2: Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts orals
O3: Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts gràfiques i audiovisuals
O4: Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts materials
O5: Aprenentatge de les tècniques de recerca bibliogràfica i documental en arxius o via digital
O6 Saber intepretar textos i documents en el context històric de la seva aparició
O7 Introducció a l'anàlisi qualitativa i quantitativa de les fonts

Competències

Competències

Coneixement de les diverses fonts d'informació per a la investigació històrica
Coneixement dels diferents tipus de fonts escrites a l'Europa occidental
Coneixement dels recursos existents per l'accés a les fonts històriques
Coneixement de les principals edicions i projectes d'edició, catalogació i digitalització de fonts documentals
Capacitat per utilitzar els diferents tipus de fonts escrites en el procés de coneixement històric

Continguts fonamentals de l'assignatura

BLOC 1: Fonts d'informació per a la investigació històrica (Natàlia Alonso)

Tema 1. Introducció a les fonts d'informació per a la investigació històrica

Tema 2. Anàlisi de les fonts orals

Tema 3. Anàlisi de les fonts audiovisuals (fotografia, cinematografia i gravacions sonores)

Tema 4. Anàlisi de les fons iconogràfiques i artístiques

Tema 5. Anàlisi de les fonts materials: arqueologia i patrimoni

Tema 6. Anàlisi de les fonts epigràfiques, numismàtiques, sigilogràfiques

Tema 7. Anàlisi de les fonts cartogràfiques

Tema 8. Altres fonts: paleoecològiques, genètiques, lingüístiques, heràldiques

BLOC 2 Anàlisi de les fonts documentals escrites: l'exemple de les fonts documentals a l'Alta Edat Mitjana (Jordi Bolós)

Tema 1. Introducció a les fonts documentals escrites. Definició i classificació.

Tema 2. Tipologia de les fonts documentals: vendes, donacions, testaments, judicis, etc.

Tema 3. Documents per fer recerca i per conèixer la història.

- Documents per fer un mapa
- Documents per conèixer el paisatge
- Documents per aproximar-nos a la vida quotidiana

Tema 4. Datació dels documents i falsificacions

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	Codificació / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*

Classe magistral (M)	BLOC 1 (vegeu temari) BLOC 2 (vegeu temari)	O1,O6 O1-O7	1 1	24 15	24 15
Seminaris (S)	S1: Recursos digitals per l'estudi de fonts històriques S2: Transcripció, anàlisi qualitativa i quantitativa	O6 O2, O3, O7	1 1	1,5 3	3 6
Pràctiques (P)	P1: Visita Arxiu Capitular de Lleida P2: Sessió al Museu de Lleida P.3: Sessió a l'Arxiu Audiovisual de l'IEI P4: Visita a l'Arxiu Arqueològic de l'Ajuntament de Lleida P5: Sessió al Turó de la Seu	O1 O1,O3 O3 O4 O4	1 1 1 1 1	1,5 1,5 1,5 1,5 1,5	2 2,5 2,5 2,5 2,5
Treballs (T)	T1: Exercicis BLOC 1 T2: Exercicis BLOC 2	O1,O6 O2-O7	1 1	- -	15 15
Tutories (Tut)	Seguiment treballs		1	4	-
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Vegeu taula mecanismes d'avaluació				
TOTAL			1	60	90

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	As 1: Assistència classe		O1-O7		10
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Bloc 1 Bloc 2	Prova escrita Prova escrita			27% 21%
Informe (In) / Treballs (T)	Bloc 1 Bloc 2	Ressenyes Treball		T1 T2	18% 24%
Altres (A)					
TOTAL					100

Bibliografia i recursos d'informació

Alía Miranda, F., *Fuentes de información para historiadores. Obras de referencia y bibliografías*. Gijón: Trea, 1998.

Alberch i Fugueras, R, *¡Archívese! : los documentos del poder : el poder de los documentos*, Madrid: Alianza, 1999.

Aróstegui, J., *La investigación histórica teoría y método*, Ed. Crítica, 2001.

Baldó, Marc. *Introducció a la HIstòria. Praxi, estructura i canvi*, Publicacions de la Universitat de València, 2009.

Burke, P., *Visto y no visto : el uso de la imagen como documento histórico*, Barcelona: Crítica, 2005.

Calvet, L. J., *Historia de la escritura*: *De Mesopotamia hasta nuestros días*. Barcelona: Ed. Paidós, 2001.

Cea de Ancova, M. A., *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social,* Ed. Síntesis, Barcelona, 1998

Cerdá Díaz, J., *Archivos municipales españoles: guía bibliográfica*. Gijón: Trea, 1999.

Coll, S., *Guía de fuentes cuantitativas para la historia económica de España*, Madrid: Banco de España. Servicio de Estudios, 1995.

Crawford, M., *Fuentes para el estudio de la Historia Antigua,* Madrid: Taurus, 1986.

Cruz Mundet, J. R., *Manual de archivística*, Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003 (5ª ed.).

Ferro, M., *Historia contemporánea y cine*, Ariel, 1995.

Llona, M., *Entreverse*, 2012.

Martí Bonet, J. M., *Guia de los archivos y la bibliotecas de la Iglesia en España*, 2 vols. León, 1985.

Monterde, J.E., *La representación cinematográfica de la historia*, Akal, 2001.

Pagarolas i Sabaté, L., *Los Archivos notariales : qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2007.

Renfrew, C., Bahn, P., *Arqueología. Teorías, métodos y práctica*, Ed. Akal, Madrid, 1993.

Taylor, S.J., Bogdan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*, E. Paidós, Buenos Aires, 1986.

Thompson, P., *La voz del pasado: la historia oral*, Alfons el Magnànim, 1988.

Col·leccions de fonts escrites

Monumenta Germaniae Historica (MGH)

http://www.dmgh.de/

Rerum Britannicarum medii aevi scriptores (Rolls Series)

Recueil des historiens des Gaules et de la France (RHG) / Rerum gallicarum et francicarum scriptores

Rerum Italicarum Scriptores (RIS)

Textos Medievales. Anubar Ediciones

http://www.anubar.com/coltm/

Memorial Histórico Español, Real Academia de Historia.

Fonts Històriques Valencianes - Publicacions de la Universitat de València.

http://puv.uv.es/index.php?cPath=21_25_8590_9489

Els Nostres Clàssics - Editorial Barcino (Fundació Lluís Carulla).

http://www.editorialbarcino.cat/index.php/colleccions-barcino/els-nostres-classics.html?p=1

Publicacions de l'Abadia de Montserrat - Abadia de Montserrat.

Catalunya carolíngia (Ramon d'Abadal)

Publicacions de la Fundació Noguera.

http://www.fundacionoguera.com/es/

Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans

http://www.iec.cat/activitats/publicacions.asp

Textos Jurídics Catalans – Generalitat de Catalunya

Fuentes históricas aragonesas

http://ifc.dpz.es/publicaciones/biblioteca2/id/22

Revista Urgel·lia (Cebrià Baraut, dir.)

Fonts audiovisuals

Filmoteca Española: http://www.rtve.es/filmoteca/

Filmoteca de Catalunya: http://www.filmoteca.cat/web/

European Film Gateway: http://www.europeanfilmgateway.eu/

RTVE: http://www.rtve.es/alacarta/tve/archivo/

Catalunya radio: http://www.ccma.cat/catradio/arxiu-°©?sonor/

Arxius

Arxius de Catalunya

http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/dgpc/temes/arxius_i_gestio_documental

Arxiu Nacional de Catalunya

http://anc.gencat.cat/ca/index.html

Portal de Archivos Españoles (PARES).

http://pares.mcu.es/

Archivo Central del Ministerio de Cultura (Madrid)

http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/amc/portada.html

Archivo de la Corona de Aragón (Barcelona).

http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/aca/portada.html

Archivo Histórico Nacional (Madrid).

http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/ahn/fondos-documentales.html

Centro de Información Documental de Archivos (CIDA).

http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/centros/cida/portada.html

Sección Nobleza del Archivo Histórico Nacional (Toledo).

http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/nhn/fondos-documentales.html

European Archive / Internet Memory Fondation.

http://internetmemory.org/en/index.php/about/collections1

Biblioteques Virtuals

Memòria Digital de Catalunya

http://mdc1.cbuc.cat/index.php

Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives

http://www.lluisvives.com/portal/historiografia/pcuartonivel.jsp?nomportal=historiografia&conten=catautores&idioma=cat

Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes

http://www.cervantesvirtual.com/bib/seccion/historia/psegundonivelb151.html?conten=portal

Gallica. Bibliothèque Nationale de France

http://gallica.bnf.fr/?lang=ES

Online Medieval Sources Bibliography, Center for Medieval Studies, Fordham University

http://medievalsourcesbibliography.org/index.php